

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 89 1 П 031227 15 Рев
Бања Лука, 16.6.2016. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу које чине судија Стака Гојковић, као предсједник вијећа, а судије Војислав Димитријевић и Горјана Попадић, као чланови вијећа, у правној ствари тужиље С.Л. из П., коју заступа пуномоћник, Б.Ч. и А.М., адвокати из П., против туженог Град И.С., кога заступа Правобранилаштво Републике Српске, Замјеник са сједиштем у Источном Сарајеву - Пале, ради стицања без основа, вриједност спора 2.000,00 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број: 89 1 П 031227 15 Гж од 30.9.2015.године, на сједници вијећа одржаној 16.6.2016. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се усваја, пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број: 89 1 П 031227 15 Гж од 30.9.2015. године преиначава тако да се жалба туженог усваја, пресуда Основног суда у Сокоцу Одјељење Источно Сарајево број: 89 1 П 031227 15 П од 17.7.2015. године преиначава и суди:

Одбија се тужбени захтјев тужиље да се тужени обавезе да јој, на име уговорених, а неизведених радова везаних за прикључак на централно гријање исплати износ од 2.712,72 КМ, са законском затезном каматом почев од 16.1.2015. године па до исплате.

Тужиља се обавезује да туженом накнади трошкове поступка у износу од 600,00 КМ, у року од 30 дана, под пријетњом принудног извршења.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Сокоцу, Одјељење Источно Сарајево број: 89 1 П 031227 15 П од 17.7.2015. године обавезан је тужени да тужиљи на име уговорених, а неизвршених радова везаних за прикључак на централно гријање исплати износ од 2.712,72 КМ, са законском затезном каматом почев од 16.1.2015. године па до исплате, као и трошкове поступка у износу од 1.702,10 КМ. Истом пресудом одбијен је као неоснован дио тужбеног захтјева који се односи на законску затезну камату почев од 1.9.2005. године па до 16.1.2015. године.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број: 89 1 П 031227 15 Гж од 30.9.2015. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужени, због повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примјене материјалног права и позивом на члан 237. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13), предлаже да се ревизија дозволи јер би одлука по питањима која се постављају у ревизији, а односе се на пасивну легитимација туженог и

правни основ новчаног потраживања, одлука Врховног суда имала утицаја на примјену права у другим случајевима пошто се пред истим нижестепеним судовима воде парнице у више предмета у којима је тужени Град И.С. и у којима је спорна његова стварна легитимација. У ревизији се наводе пословни бројеви већег броја предмета ове врсте који се воде пред Основним судом у Сокоцу.

У одговору на ревизију тужила предлаже да се изјављена ревизија одбије као неоснована.

С обзиром на вриједност побијаног дијела другостепене пресуде, која је мања 30.000,00 КМ, изјављена ревизија би била недозвољена у смислу одредбе члана 237. став 2. Закона о парничном поступку. Међутим, у конкретном случају остварио се услов прописан одредбом члана 237. став 3. истога закона, јер постоји велики број предмета у којима је Град И.С. тужена странка у поступку и у којима је спорна његова стварна легитимација, као и већи број предмета, који се по истом правном основу, као и у овом предмету, воде пред првостепеним судом, а код овога суда је ревизијама запримљено преко 20 предмета ове врсте, тако да је у циљу обезбјеђења јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени, овај суд ревизију туженог дозволио у складу са цитираним законским одредбама.

Ревизија је основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужиле да се тужени обавезе да јој на име уговорених и плаћених а неизвршених радова исплати износ од 2.712,72 КМ КМ, са законском затезном каматом од 1.9.2005. године, па до исплате.

По проведеном поступку првостепени суд је утврдио: да је између Град И.С., Завода за ... , с једне стране и тужиле с друге стране, дана 2.9.2005. године закључен Уговор о удруживању средстава и рада предметом којег је изградња стана површине 60,32 м², са станарском оставом површине 1,94 м² и одређена цијена стана у износу од 45.954,00 КМ и станарске оставе од 761,60 КМ, односно да коначна цијена износи 46.715,79 КМ; да је тужила у цјелости исплатила коначну цијену стана, а да тужени није довршио радове који су недовршени, а плаћени, као и остале радове према уговору, те обезбједио прикључак централног гријања на градски топлотни вод; да укупна потраживања тужиле према туженом, по основу недовршених радова износе 2.712,72 КМ, а што је утврђено на основу вјештачења вјештака М.Г.; да је налаз и мишљење поменути вјештак сачинио након што је извршио увид у инвестиционо-техничку документацију за предметни стан и исти обишао; да је Завод за планирање и изградњу Град И.С. основан Одлуком Скупштине Града С.С. од 7.10.2002. године, са статусом управне организације у оквиру града од тадашње Дирекција за ... града; да је Одлуком туженог од 26.4.2007. године основано ЈП Завод за ... Град И.С., као сљедник Дирекција за ... Града С.С., односно Завода за ... Град И.С.; да је закључком Основног суда у Сокоцу број: 089-0-Рег-0600437 од 31.12.2007. године враћена пријава наведеног јавног предузећа за упис његовог оснивања у судски регистар из разлога што означено јавно предузеће не може бити сљедник, ни Завода за ... Град И.С., који није имао статус правног лица; да је одлуком туженог од 27.3.2008. године о измјени и допуни одлуке о оснивању наведеног јавног предузећа предвиђено да ће тужени и новонастало јавно предузеће регулисати међусобна права и обавезе до чега није дошло до дана пресуђења; да је тужила у овој парници тужбу поднијела дана 19.1.2015. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је ЈП Завод за ... Града И.С. новоосновано предузеће које није правни сљедник Завод за ..., који је у вријеме закључења предметног уговора био управна организација туженог, тако да по оцјени тога суда није основан приговор туженог о недостатку пасивне легитимације у овом спору. С обзиром да према утврђеном чињеничном стању тужени није извео радове на стану тужиле утврђене уговором, а да му је тужилца исплатила цијену стана, позивом на одредбу члана 210. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04) и налазећи да није основан приговор туженог о застарјелости овог потраживања из члана 371. поменутог закона, усвојио је захтјев за исплату износа од 2.712,72 КМ, са законском затезном каматом почев од 16.1.2015. године, као дана када је поднешена тужба и тужени пао у доцњу.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, па је жалбу туженог одбио и другостепену пресуду потврдио.

Нижестепене пресуде су резултат погрешне примјене материјалног права, осим одлуке о приговору туженог о недостатку пасивне легитимације.

Из утврђења нижестепених судова произлази да је Завод за планирање и изградњу Града С.С. основан Одлуком Скупштине општине Града С.С. од 7.10.2002. године, као управна организација, у оквиру Града и да је обављао послове за потребе Града и није имао својство правног лица, а основан је од тадашње Дирекција за ... Града која је оснивањем Завода брисана из судског регистра.

Одлуком о оснивању Јавног предузећа „Завод за планирање и изградњу Града“ Источно Сарајево од 26.4.2007. године је одређено, да се ово јавно предузеће оснива као сљедник Дирекција за ... односно Завод за ... Град И.С.. Из садржаја ове Одлуке произлази да јавно предузеће није преузело било какве обавезе Завод за ... Град И.С. који је у вријеме закључења предметног уговора био управна организација туженог. Одлуком туженог од 27.3.2008. године о измјени и допуни наведене Одлуке, предвиђено је да ће се међусобна права и обавезе између Град И.С. и јавног предузећа регулисати посебним уговором, а тужени није доказао да је тај уговор и закључен. Одлуком туженог од 24.7.2008. године о престанку рада Завод за ... Град И.С. је прописано да ће послове које је до тада обављао тај Завод као управна организација туженог, обављати новонастало јавно предузеће.

Према томе, тужени проведеним доказима није доказао да је наведеним Одлукама или неким другим актом предметно потраживање тужиле пренесено на новоосновано јавно предузеће. У прилог оваквог закључка је и Одлука туженог од 30.6.2009. године о допуни одлуке о престанку рада Завод за ... Град И.С. којом је предвиђен само начин рјешавања радно правног статуса радника који су били запослени у Заводу, у смислу да ће њихов статус посебним уговором регулисати ЈП Завод за ... Града И.С., у чији су дјелокруг прешли послови укинуге управне организације, а не и обавезе туженог из основа предметног уговора.

Имајући у виду напријед наведено, правилно су нижестепени судови закључили да тужени проведеним доказима није доказао основаност истакнутог приговора недостатка пасивне легитимације, па наводи ревизије у том правцу нису основани.

Међутим, погрешно су нижестепени судови примијенили материјално право када су предметно потраживање тужиље оквалификовали као стицање без основа које предвиђа одредба члана 210. Закона о облигационим односима.

Да би се могла примијенити правила о стицању без основа у смислу одредби Закона о облигационим односима, потребно је да се стекну одређени услови, који се огледају у умањењу имовине једног лица, повећању имовине другог лица, те да не постоји правни основ који би оправдао умањење и увећање имовине или да се тај основ није остварио, односно да је отпао.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља је цијену стана исплатила туженом извршавајући своје обавезе садржане у правним послу, који уједно представља и ваљан правни основа за исплату. Према стању списка предмета, овај правни основ је и у вријеме пресуђења био на снази, тако да у овом случају нема мјеста примјени института стицања без основа.

Насупрот напријед изнесеном, по оцјени овога Врховног суда правни основ тужбеног захтјева за исплату неизведених, а уговорених радова у износу од 2.712,72 КМ је накнада штете због повреде уговорне обавезе од стране туженог у смислу члана 262. став 2. Закона о облигационим односима, тако да се не ради о стицању без основа како то погрешно правно квалификују нижестепени судови.

Када једна страна у двострано обавезном уговору не испуни своју доспјелу обавезу, друга страна може, ако није што друго одређено, у смислу одредбе члана 124. Закона о облигационим односима, захтијевати испуњење обавезе или раскинути уговор, а у сваком случају има право на накнаду штете.

Према одредби члана 262. став 1. Закона о облигационим односима повјерилац у обавезном односу је овлаштен да од дужника захтијева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити савјесно у свему како она гласи. По ставу 2. овог члана, кад дужник не испуни обавезу или задоцни са њеним испуњењем, повјерилац има право захтијевати и накнаду штете коју је услед тога претрпио.

У конкретном случају утврђено је да тужени није испунио уговорну обавезу до дана подношења тужбе, а ни након тога, дакле ни у несразмјерно дужем временском периоду, што представља повреду одредбе уговора, а ово је за посљедицу имало проузроковање штете тужиљи у смислу члана 262. став 2. Закона о облигационим односима. Тужиља се није користила правом из члана 124. Закона о облигационим односима да захтијева од туженог да испуни уговорну обавезу онако како гласи, него тражи новчани износ који представља накнаду штете.

Штета тужиље се састоји у умањењу вриједности стана због неизвршених, а уговорених и плаћених радова, који вид штете се предметном тужбом и не тражи, те у том правцу нису извођени докази. Тражени износ накнаде нема ни карактер штете у виду евентуалних издатака за радње које би биле предузете у циљу отклањања штетних посљедица које су наступиле због неиспуњења уговорне обавезе, чиме би имовина тужиље била умањена (члан 155. Закона о облигационим односима). Тужбом се захтјева исплата износа од 2.712,72 КМ на име вриједности неизвршених радова што, с обзиром на изложено, нема правног основа, јер то не представља штету у смислу члана 262. став 2. поменутог Закона о облигационим односима.

Потраживање накнаде штете због повреде уговорне обавезе, застаријева за вријеме одређено за застарјелост те обавезе у смислу одребе члана 376. став 3. Закона о облигационим односима, па како се овдје ради о потраживању из основа повреде обавезе из уговора о удруживању средстава и рада, за које није одређен неки други рок застарјелости, оно застаријева у општем року од 10 година у смислу члана 371. истога закона. Рачунајући овај рок од 2.9.2005. године, као дана закључења уговора, а да је тужба поднесена у оквиру тог рока 19.1.2015. године, то приговор туженог о застарјелости потраживања није основан, што је без значаја за исход овога спора код чињенице да овај дио захтјева, како је напријед речено, није основан.

Из наведених разлога, овај суд је пазећи на правилну примјену материјалног права по службеној дужности у смислу члана 241. Закона о парничном поступку ревизију туженог усвојио, и побијану пресуду преиначио, као у изреци ове пресуде, примјеном одредбе члана 250. став 1. истога закона.

Кад суд преиначи одлуку против које је поднијет правни лијек, одлучиће о трошковима цијелог поступка у смислу одредбе члана 397. став 2. Закона о парничном поступку. Тужени тражи трошкове на име приступа на два рочишта и састава одговора на тужбу у износу од по 200,00 КМ, укупно 600,00 КМ, па како је успио у спору досуђени су му трошкови на основу члана 386. став 1., у вези са чланом 395. Закона о парничном поступку, а одмјерени су у складу са Тарифним бројевима 2. и 12. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске“ број: 68/05), а трошкове састава жалбе и ревизије није тражио.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић